

[Niels Helveg Petersen.]

mindre den nye radiorådsformand, hr. Kleener. Det er princippet i sagen, jeg gerne vil holde frem og kritisere. Det afgørende er, at begge disse udnævnelser sker, uden at de pågældende forudgående har engageret sig i folkeoplysning, beskæftiget sig med almenkulturelle problemer, eller vist særlig indsigt i sådanne problemer. Der er ganske åbenlyst i begge tilfælde sket en udpegelse på grund af en bestemt partifarve.

Danmarks radio er den eneste eksisterende offentlige institution, hvor der sker udnævnelser efter dette kriterium, hvor man helt tilsidesætter det naturlige hensyn, man tager ved alle andre besættelser af stillinger her i landet, så vidt muligt og gør liget, så vidt det er menneskeligt muligt, at foretage en saglig udnævnelse og en saglig besættelse af stillinger. Dette er principielt betænkeligt og uacceptabelt. Det skal selvfølgelig ikke være noget handicap at være hverken venstremand eller socialdemokrat, men man må undskylde mig: det er heller ikke nogen kvalifikation i sig selv.

Jeg vil gerne citere fra ministerens redegørelse, hvor det siges, og jeg er ganske enig i dette, at

„det ville være i klar modstrid med sædvanlig praksis, dersom rådet ville indlade sig på nogen form for forhåndsgranskning af programmer eller programserier, som indgår i udsendelsesplanerne.“

Jeg mener, at dette princip er indlysende rigtigt. Vi skal ikke have en forudgående granskning af programmerne. Vi skal have det således, det er tænkt således, at radiorådet giver retningslinjer og almindelige principper for virksomheden.

Men denne, synes jeg, meget klare udtalelse afsvækkes, idet der også står, at inden for lovens rammer bestemmer radiorådet selv kompetencefordelingen mellem rådet, driftsledelsen og programmedarbejderne. Det forekommer mig, at der i praksis har vist sig at være en uklarhed på dette punkt, som rejser en evig diskussion om radiorådets virksomhed, som skaber en latent konflikt mellem medarbejdernes tilrettelæggelse af udsendelser og programmer og radiorådets principielle ansvar for programvirksomheden. Der skabes en ligesom indbygget konflikt imellem medarbejdere og ledelse, som er i modstrid med alle moderne forsøg på,

alle bestræbelser for at opbygge ledelsessystemer, hvor der udvikler sig et så tillidsfuldt samarbejde mellem ledelse og ansatte som overhovedet muligt, hvor man bygger på motivering og ansproing af medarbejderne og ikke på en konfliktsituation og en kontrolbestemmelse.

Man savner fornemmelsen i den offentlige debat af, at der i Danmarks radio eksisterer en sådan bestræbelse og et sådant samarbejds-klima mellem ledelsen, radiorådet og de ansatte. Tværtimod ser man jo mange tegn på, at der findes en konflikt imellem medarbejdere og ledelse. Hr. Orla Møller udtrykte det smukt på den måde, at meningen med hele konstruktionen jo var, at de to parter ligesom skulle holde hinanden i skak. Jeg synes ikke, udtrykket er velvalgt, for det er jo udtryk for, at man ligesom opfatter forholdet imellem medarbejderne og ledelsen som en form for skyttegravskrig. Hvis det skal lykkes at få det bedst mulige ud af det, der investeres i Danmarks radio af penge, og de utvivlsomt mange dygtige medarbejdere, som er beskæftiget i Danmarks radio, få det bedst mulige ud af det apparat, der her stilles til rådighed, så er det vigtigt, at man sigter efter at skabe det bedst mulige samarbejde, udbygning af tillidsforholdet mellem ledelse og ansatte, og så kan det ikke nytte noget, at man fra ledelsens side ligesom vil lægge op til en konflikt og et modsætningsforhold imellem ledelse og medarbejdere.

Vi får fra 1. april 1974 en ny lov, hvori er indeholdt nye bestemmelser om lokale programråd. Det er tilsyneladende tilforladelige bestemmelser, og der kan siges pæne ord om decentralisering og lokal indflydelse i den anledning. Men jeg frygter alligevel for konsekvenserne af disse bestemmelser, og jeg frygter for, at programrådene kan komme til at skade en ægte decentralisering og ægte lokal medbestemmelse over virksomheden.

Der er mange uklarheder ved disse nye amtslige programråd. Ingen ved, hvor store de skal være. Ingen ved, af hvilken personkreds de skal udpeges. Ingen har tilsyneladende gjort sig forestillinger eller overvejelser over, under hvilke økonomiske betingelser disse mennesker skal arbejde. Kompetencen, de skal have, er til det yderste løst formuleret, noget i retning af, at der skal være en løbende udveksling af synspunkter.